

Т. В. Шуліченко, О. Л. Шевченко

Миколаївський суднобудівний завод Океан

МИКОЛАЇВСЬКИЙ СУДНОБУДІВНИЙ ЗАВОД «ОКЕАН» – підприємство у галузі суднобудування. Засн. 1951 із введенням у дію 1-ї черги осн. вироб. потужностей. Мав також назви – «завод № 872», «підприємство п/с 151». У 1955 введено в експлуатацію сліп – технол. лінію з боковим передавал.-спуск. пристроєм. 1951–56 споруджено серію несамохід. барж і мор. суден. 1957–70 підприємство випускало мор. транспортні рефрижераторні судна (водотоннажність 5,5 тис. т), пром.-вироб. рефрижератори (6,4 тис. т), суховантажні судна-лісовози. Загалом за перші 20 р. роботи завод випустив понад 200 од. суднобуд. продукції, зокрема 7 мор. суховантажів типу «Іргиз» (довж. 75 м, водотоннажність 1915 т), 46 рефрижераторів типу «Таврія» (99 м, 5203 т), 2 лісовози типу «Малоярославець», 12 лісовозів типу «Сибірліс» (104 м, 6370 т), 15 траулерів типу «Алтай» (108 м, 6470 т; для Мурман. трал. флоту). У 1970-і рр. на заводі проведено масштабну реконструкцію, що дозволило розпочати будівництво якісно нових суховантаж. та комбінов. суден і вийти на зовн. ринок. 1972 введено в експлуатацію один з найбільших в Європі сухий док, запущено 2-у технол. лінію для будівництва великотоннаж. суден (розпочато випуск серії з 8-ми рудовозів типу «Зоя Космодем'ян-ська» (215 м, 62,5 тис. т, два з яких на експорт). 1974 спущено на воду гол. судно серії з 18-ти супертраулерів нового покоління типу «Горизонт» (110,8 м, 8933 т; замовник – Мурман. траловий флот). Від 1977 на замовлення Чорномор. мор. пароплавства М. с. з. «О.» почав будівництво серії (4 судна) нафторудовозів типу «Борис Бутома» (258,2 м, 130 тис. т), що не мали аналогів у світ. суднобудуванні. У 1980-і рр. зросли обсяги виробництва, освоєно випуск мор. плавучих напівзанурюв. установок для буріння нафт. свердловин глиб. до 6 тис. м. Наймолодший суднобуд. завод України «Океан» став одним з найкращих підприємств галузі з випуску продукції, що користувалася попитом на світ. ринку. 1982–94 побудував 26 рудовозів типу «Харитон Греку» (215,4 м, 66 тис. т) для Чорномор. мор. пароплавства (проект судна розроблено у микол. ЦКБ «Чорноморсуднопроект»). Постійно удосконалюючи будівництво рудовозів і оснащуючи корпусозбирал. виробництво новими механізов. лініями та ділянками, М. с. з. «О.» будував також технічно складні н.-д. судна для «ЧорноморНДІпроект» (Одеса). Для Моск. гідроакуст. інституту завод побудував н.-д. судна, на яких здійснювали вивчення Світ.

океану (також проект «Чорноморсуднопроекту»). Підпр-во розпочало будівництво серії нових рибооброблюв. баз для експлуатації в Далекосхід. регіоні. Це зумовило введення в дію технол. лінії зі спуск. пристроєм через плавучий передавал.-спуск. док вантажопідйомністю до 6 тис. т. 1997 і 2003 завод випустив по одному балкеру типу «Панамакс», спроект. «Чорноморсуднопроект». 2000 підприємство приватизовано, 78 % акцій, що належали державі, викупив нідерланд. суднобуд. концерн «Damen Shipyards Group», а завод перейм. у ВАТ «Дамен Шипярдс Океан». 2000–06 спущено на воду для замовників з України, Німеччини, Великої Британії, Норвегії, Нідерландів 55 суден, зокрема 24 самохід. повнокомплектних водотоннажністю 6–24 тис. т (контейнеровози, балкери, танкери-хімовози, буксири-постачальники льодового класу, багатоцільові вантажні судна тощо). 2006–08 завод перебував у власності норвез. суднобуд. групи «Aker Yards ASA». За цей час на підприємстві побудовано 13 суден, проведено модернізацію, освоєно нові технології будівництва суден. Восени 2008 70 % акцій підприємства продано рос. інвестиц. фонду «FLC West» і створ. компанію «Wadan Yards Group AS», а завод у Миколаєві став її частиною. 2009–10 побудовано 24 несамохід. суховантаж. двотрюм. судна змішаного («річка–море») плавання (замовник – микол. компанія «Нібулон» – один з найбільших зернотрейдерів в Україні). 2010 відремонтовано понад 20 суден. 2011 заводу повернуто його істор. назву – ПАТ «М. с. з. “О.”». У цьому ж році із сухого доку виведено гол. судно серії багатофункціонал. буксирів-штовхачів для флоту компанії «Нібулон» та завершено будівництво 13-ти плавзасобів (понтонів, земснарядів, пульпопроводів) для рос. компанії «Техногарант»; на ремонт стали 4 танкери водотоннажністю понад 100 тис. т кожен – це найбільші судна, які заходили на ремонт у М. с. з. «О.». Нині у структурі підприємства – дві технол. лінії середньо- і великотоннаж. суден. Великотоннажну лінію використовують для будівництва танкерів та контейнеровозів, середньотоннажну – барж, понтонів та буксирів. Середньотоннажна лінія складається із закритого елінгу, відкритого буд. майданчика, плавучого дока і 120-метр. добув. причалу (2 крани вантажопідйомністю 10 і 15 т). Ця поток. лінія уможлиблює будівництво суден з макс. розмірами 135 × 18 м, при цьому спуск. вага може досягати 6 тис. т. До складу великотоннаж. лінії входять складал.-зварюв. цех, док (354 × 60 × 14 м) з 2-ма кранами вантажопідйомністю 320 т кожен. За роки існування підприємства тут побудовано понад 400 різних суден сумар. водотоннажністю бл. 4 млн т. З-ду належить земел. ділянка пл. бл. 101 га та ділянка водної акваторії пл. 42 га; заг. довж. добув. набережних – понад 600 м. У 2000-і рр. на підприємстві працювали бл. 2,5 тис. осіб. 2015 ПАТ «М. с. з. “О.”» визнано банкрутом, нерухоме й рухоме майно заарештовано й передано на зберігання ліквідатору до завершення процедури ліквідації.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Миколаївський суднобудівний завод Океан / Т. В. Шуліченко, О. Л. Шевченко//
Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І.
Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних
досліджень НАН України, 2018. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-65298>. –
Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).